

Oponentský posudek bakalářské práce Kateřiny Komárové

Charakteristika přívlastkových konstrukcí v současné publicistice

V úvodu bakalářské práce autorka velmi přesně formuluje cíl, zdůvodňuje zaměření práce na zpravodajství a analytickou publicistiku, konkrétně na žánry sportovní zprávu a komentář, a uvádí hypotézu, kterou bude v práci ověřovat.

V teoretické části autorka vymezuje pojmy, se kterými v bakalářské práci dále bude pracovat. Správně uvádí různé pohledy autorů na pojmy publicistika a žurnalistika.

Za nepřesnou považuji stylizaci, pomocí které autorka vymezuje nepravé věty vedlejší na s. 13. *Toto souvětí je dobrým příkladem, na kterém si můžeme ukázat užitou formu hypotaxe, ale významovým vztahem mezi oběma větami je odporovací spojka „aby“.*

Nepřesné je také vymezení debaty a polemiky na s. 19. *Jako představitele konfrontace různých názorů a pohledů jmenujme **debatu** a **polemiku**. Vyskytují se v nich někdy ostře vyhrocené argumenty a zdůrazňovaná pro a proti k dané situaci. Jsou zastoupeny převážně v mluvené publicistice, snaží se přesvědčit posluchače svým názorem. Za nepřesné považuji vyjádření, že „debata a polemika se snaží přesvědčit posluchače svým názorem“.*

Nepřesností a nevhodným stylizacím při vymezení jednotlivých pojmů by se autorka byla mohla vyhnout, kdyby byla využila více citací z odborné literatury. Správně cituje např. v kapitole Kondenzace textu.

Ne zcela vhodný je příklad užití přechodníku přítomného uvedený na s. 26: *Přišla ke mně dívka, prosíc o několik drobných.* Jako příklad adjektiva odvozeného od nedokonavého slovesa uvádí autorka na s. 27 nesprávně adjektivum *pruhovaný*.

Autorka provedla velice pracnou analýzu 6 915 syntaktických celků. Velmi nepřesné je vyjádření, že se nevyskytl „*případ přívlastkové konstrukce tvořené přechodníkem minulým od dokonavých sloves zakončené na –vši*“. Autorka měla na mysli, že se nevyskytl případ přívlastkové konstrukce, jejíž jádro tvoří adjektivum vzniklé z přechodníku minulého dokonavého slovesa. Za nepřesné považuji i následné zdůvodnění *Toto nulové zastoupení můžeme přičíst knižnímu příznaku, který je vlastní adjektivům tvořeným od přechodníku minulého.*

Důvodem je to, že přechodník minulý je dnes „mrtvý tvar“, „mrtvá“ jsou tedy i adjektiva od tohoto přechodníku utvořená. Autorka správně konstatuje, že výskyt přechodníků minulých v mluvených projevech sportovního komentátora Jaromíra Bosáka je projevem snahy ozvláštnit text takovým způsobem, aby posluchače zaujal.

Všechny zjištěné výsledky autorka dokládá příklady. Patrně nedopatřením se na s. 44 dostala mezi příklady konstrukcí zakončených na –tý konstrukce na –ný. Podobně na s. 68 je mezi příklady přívlastku volného tvořeného adjektivem zakončeným na –ný i přívlastek volný tvořený adjektivem zakončeným na –cí. Neplatí pak zřejmě následující tvrzení o jediném výskytu „přívlastku volného zakončeného na –cí“ v deníku Blesk na s. 69.

V závěru diplomové práce autorka velmi přehledně shrnuje zjištěné výsledky.

Připomínky k jazykové stránce diplomové práce:

Autorka se místy dopouští nepřesných či nevhodných stylizací:

s. 19 – *Je nám pouze předkládáno několik názorů a argumentů, na základě kterých si adresát vytyčí svůj vlastní závěr sám.*

s. 29 – *Zájem je kladen na spolupráci s celebritami a jejich osobními úspěchy, ale také neúspěchy, životními tragédiemi atd.*

Nevhodné užití kondicionálu:

s. 26 – *Pozornost bude zaměřena především na adjektiva tvořená ze sloves, tzv. deverbativní adjektiva, která bychom rozdělili dle Příruční mluvnice češtiny...*

s. 66 – *Kdybychom měli porovnat výskyt obou typů přívlasků, zjistili bychom častější použití přívlasku těsného.*

Nepovažuji za účelné označovat v nadpisech kapitol definované pojmy velkým písmenem.

Viz s. 3 *Pojem Styl, Pojem Jazykový styl.*

Nadbytečná čárka:

s. 6 – před zkratkou apod.

s. 13 – před spojkou neboli

s. 29 – před zkratkou aj.

Nevhodně umístěná čárka za uvozovkami:

s. 21 – *„Větměčlenské schéma, podle kterého kondenzace probíhá“*, je označováno jako **kondenzátor**.

Chybějící čárka:

s. 27 – *...jedná se především o adjektiva pojmenovávající nepříznivě hodnocené vlastnosti jako jsou např. zvlčilý, zhovadilý, zpozdilý, zlenušilý...aj.*

Stylizační neobratnosti:

s. 18 – *Úvodníkem se dříve zpracovávaly společensky důležité události.*

Nesprávná vazba:

s. 8 – *Jako příklad modelovosti bychom mohli poukázat na kompozici jednotlivých čísel denního tisku, přibližně stejný rozsah, umístění jednotlivých rubrik a typů publicistických článků.*

Nesprávná shoda:

s. 9 – *V opozici k modelovosti stojí také tendence k individualizaci sdělení, tj. taková sdělení, která vykazují osobní vztah autora k textu.*

s. 16 – *Podle způsobu, jakým se uskutečňuje přenos informací, dělíme zprávu do tří typů, a to: novinovou, rozhlasovou, televizní.*

s. 16 – *patrně překlep - V případě textů analytického stylu se setkáváme s mírnou manipulací s adresáty, jimiž autor předkládá své názory a ovlivňuje tak postoj čtenářů k přijímaným informacím.*

Nesprávná parcelace výpovědi: s. 8 – *Modelovost sice usnadňuje autorům práci vzhledem*

k již zmíněnému nikterak dlouhému časovému úseku pro tvorbu textu. Ovšem svou stereotypností pohlcují své čtenáře....

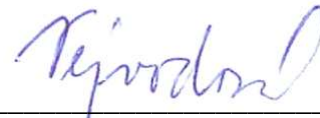
Překlepy:

s. 19 – *je nazývám*

Přes uvedené dílčí nedostatky bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navržená klasifikace: velmi dobře

Plzeň 15. 8. 2013

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
oponentka bakalářské práce